

– Bunaden ble ikke skapt for å paradere

KLASSEKAMPEN 1 15.05.2013 Side: 25 - Del: 1

Mens den norske bunaden vekker allmenn oppslutning og begeistring, har de svenske folkedraktene blitt brukt i smalere miljøer, stort sett blant de som driver med folkedans. Det gjør den mer utsatt for kuppforsøk, mener sosiolog Margunn Bjørnholt.

Bjørnholt har forsket på kulturarv og foreleste i en årrekke på studiet «Drakt og samfunn» ved Norsk institutt for bunad og folkedrakt.

– Under krigen forsøkte også nazistene å gå med bunad, men lyktes ikke i å annektere fenomenet som uttrykk for deres ideologi, forteller hun.

Sosiologen mener at svenskene i sin kritikk av bunaden ikke skiller mellom ulike former for nasjonalisme.

– Norske bunader er et utslag av kulturnasjonalisme, at man feirer sin egen kultur sett innenfra. Det er veldig forskjellig fra politisk nasjonalisme rettet mot andre, som en manifestasjon av at ens egen kultur er overlegen. Denne nasjonalismen spiller derimot Sverigedemokraterna på når de bruker folkedrakten i parlamentet.

Bjørnholt sier Expressens anmelder tar helt feil når hun skriver at bunaden ble utformet av nasjonalister og av politiske grunner.

– Bunadene ble skapt av folk som var opptatt av at Norge skulle bli et selvstendig land og som noe eget og fint som var verdt å feire. De ble ikke konstruert som en mønstring av nasjonale symboler for å paradere.

Dagens bruk reflekterer heller ikke dette, mener hun.

– Når vi lufter bunadene på 17. mai, er det ikke for å vise at man er norsk, men fordi det er et plagg man knytter sterk identitet til. Det handler ikke om norskhet i ren form, men en norskhet som springer ut av følelser overfor fortid, familie eller hjemsted.

© Klassekampen

